

Als je van tuinen en tuinieren houdt **GROEI & BLOEI**

Digitale Nieuwsbrief Veluwezoom september 2020 – nr. 5

De laatste digitale nieuwsbrief verscheen in april met berichten over alles wat niet door kon gaan door het virus. Inmiddels zijn we een paar maanden verder, zonder dat er heel veel veranderd is. Maar we laten graag weer wat van ons horen. We hopen dat het goed met u gaat en dat u de hitte in de afgelopen maanden goed hebt doorstaan. Wel lekker dat het afgekoeld is en de regen was ook meer dan welkom.

De digitale nieuwsbrief

Het bestuur is deze zomer bezig geweest met het bellen van leden van wie we geen mailadres hadden. Vooral in deze onzekere tijd is contact houden via de digitale nieuwsbrief snel en handig. Het blijven rare tijden en je weet niet hoe het virus zich ontwikkelt.

We willen proberen om de draad weer op te pakken. Niet alles kan doorgaan wat we begin van het jaar van plan waren. Sommige activiteiten gaan wel door, alles natuurlijk onder voorbehoud.

We zetten het even op een rijtje, te beginnen met een nieuwe activiteit:

Mini plantenmarkt in Brummen op zaterdag 19 september

Tuinclub Tilia en de Imkersvereniging in Brummen organiseren voor het eerst samen een plantenmarkt. Acht hobbykwekers bieden hun gekweekte planten aan op zaterdag 19 september

tussen 11.00 en 15.00 uur in de Biejenschoer aan de Voorsterweg 46 in Brummen.

Drie leden van tuinclub Tilia bieden hun plantjes aan. De hobbykwekers van de Tuin aan 't Leusveld, de Mollenhof, Sas' minikwekerij, Alie Blom die altijd op de Pinkstermarkt staat en natuurlijk de beheerder van de tuin van de imkersvereniging zijn ook met hun plantjes aanwezig. Heerlijk voor de snuffelaar die al veel heeft moeten missen. Er ging van

alles niet door: de ruilbeurs van Veluwezoom, de plantjesmarkt in de tuin van Gerrit en Tineke, de Pinkstermarkt in Brummen. Eindelijk kunt u zich weer eens uitleven en het is ook gezellig om elkaar weer eens te zien. Parkeren kan langs de weg, en op het terrein van de fa. Carmiggelt, iets verderop. Het is ook interessant om door de tuin van de Imkersvereniging te lopen. De steeds mooier wordende tuin is opgeluisterd met een insectenstad met honderden woningen voor insecten. Een

wandelpad slingert door de boomgaard en er is een educatieve speurtocht voor jong en oud. Vanwege corona is er een vastgestelde looproute door de tuin en bij de kramen graag rekening met de bekende afstand van 1,5 meter.

U weet toch nog dat tuinclub Tilia is ontstaan op initiatief van Hans van Beek, lid van Groei en Bloei Zutphen? De tuinclub bestaat uit leden van de afdelingen Veluwezoom en Zutphen van Groei en Bloei.

Bloemschikken 2019/2020

We hebben moeten besluiten dat de bloemschikcursus niet doorgaat. Ali Bosveld heeft de bloemschiksters benaderd en veel dames van de groep van het vorige cursusjaar wilden niet doorgaan vanwege corona. Van de mensen die wel door wilden gaan, waren er maar drie lid van Groei en Bloei. Voorlopig geen bloemschikken, zodra het wel weer kan, hoort u dat.

Groei & Bloei Apeldoorn fietstocht zaterdag 10 oktober 2020

Denkt u ook wel eens: Wat kan ik met het regenwater in mijn tuin?

De afdeling Groei & Bloei Apeldoorn laat u tijdens een fietstocht zien hoe u op een duurzame manier hemelwater kunt opvangen, afkoppelen en in de bodem kunt laten infiltreren.

De fietstocht leidt u langs een aantal particuliere tuinen (die u ook kunt bezoeken) en gemeentelijke initiatieven met afgekoppelde regenpijpen en wadi's in verschillende stijlen. Ook krijgt u informatie over producten rondom infiltratiemogelijkheden.

De fietstocht is ongeveer 30 km lang. Er kan gestart worden tussen 10:00 – 13:00 in het Amaliapark, Brinklaan 268, 7311 JD in Apeldoorn. Gezien de algemeen geldende Corona maatregelen wordt er gespreid gestart. Daarom moet u zich vooraf aanmelden bij de site van Groei & Bloei Apeldoorn. (<https://apeldoorn.groei.nl/activiteiten/fietstocht/>)

En hierbij geldt: vol is vol. U kunt daar ook uit 3 tijdslots kiezen.

U ontvangt bij de start een routebeschrijving op papier met een korte uitleg van de stopplekken. Kosten leden G&B € 3,-, niet leden € 5,-.

De organisatoren hopen op veel belangstelling voor dit waardevolle en interessante onderwerp. We zien u graag op 10 oktober aanstaande!

Lezing op 15 oktober “Schrijven met licht” door Hub Driessen

Deze lezing gaat niet door. We stellen deze lezing uit tot in betere tijden.

Najaarsruilbeurs op 17 oktober

We willen de najaarsruilbeurs wel door laten gaan. Er is contact geweest met het Parkhuis en er zijn voorzieningen getroffen in verband met corona:

- Er mogen maximaal 25 mensen binnen en dan op 1,5 meter afstand;
- Aanwezigen moeten geregistreerd worden;
- Tafels worden gedesinfecteerd.

We hebben besloten dat de najaarsruilbeurs alleen voor leden is. We zetten geen bericht in de lokale kranten. Wilt u naar de ruilbeurs komen, wilt u zich dan vooraf aanmelden per mail (tinekemakel@live.nl) of telefonisch bij Tineke Mäkel (tel 0313-651808).

Lezing op 19 november door Ruud Knol over het onderwerp "Tussen Veluwe en IJssel"
aanvang 19.30 uur in De Kerkhorst, Dorpsweg 65a te Spankeren

Ruud Knol wil komen. Met De Kerkhorst is contact geweest en er zijn maatregelen genomen in verband met corona. Deze lezing gaat dus wel door. We moeten registreren wie binnen is en er mogen maximaal 29 mensen aanwezig zijn. Natuurlijk is afstand houden belangrijk. We doen de koffie anders dan we gewend zijn om gedrang bij de balie te voorkomen. We hopen dat u wilt komen. Het kan ook zijn dat de angst om besmet te worden u tegenhoudt.

Het belooft een interessante lezing te worden:

Bronnen, sprengen, beken, het Apeldoorns kanaal, de Grift, talrijke poelen en uiteindelijk de IJssel: water dat als rode draad in de presentatie de revue passeert. Geboren en getogen

Apeldoerner heeft Ruud Knol van kinds af aan het landschap rond zijn woonplaats zien veranderen.

Daar waar hij opgroeide aan de rand van Apeldoorn Zuid, waar moerassige hooilanden lagen vol gevlekte orchis en velden margriet en echte koekoeksbloem, dijde Apeldoorn uit, met o.a. de Rivierenwijk (begin jaren 60) en de wijk De Maten, zo'n 10 jaar later.

Later verhuisde hij naar Apeldoorn West, aan de rand van het Orderbos, en struinde rond in sprengen en beken, zijn eerste kennismaking met stekelbaarsjes. Dat sprengenwater dreef zo'n 300 jaar lang de waterraderen van watermolens aan de Velwezooom aan. Een grote industriële activiteit ontstond, volmolens, de papierindustrie en later wasserijen. Maar vanaf medio jaren 60 verdwijnt al dat water in ondergrondse buizen. Dankzij het Waterschap Vallei en Veluwe zijn vele kilometers waterlopen sinds de eeuwwisseling vanaf de bovenloop tot in stedelijk gebied hersteld en verder noord- en oostwaarts. Nu vliegen er weer ijsvogel en weidebeekjuffer en zwemt zelfs de beekprik ter hoogte van C&A in Apeldoorn in de Grift.

Hoe anders is het landschap ten oosten van Apeldoorn veranderd: de Beekbergse, Loenense en Eerbeekse hooilanden zijn gedegradeerd tot monotone intensief beheerde grasvlakten. Ingeklemd in dat sterk verkavelde en ontwaterde gebied stroomt of stagneert Veluws water. Water dat opwelde in de komvormige laagte van het voormalige Beekbergerwoud, dat na de kap niet de "rijke" weilanden zou opleveren, maar nog steeds marginale gronden. Er stond een machtig elzenbroekbos dat daar zo'n 8000 jaar vrijwel onberoerd heeft standgehouden en dat in 1869 met veel moeite werd geveld..., botanisch Nederland rouwt er nog om...

Maar 't tij is gekeerd, mede dankzij spit- en graafwerk van Natuurmonumenten. Op de plek van het voormalige Beekbergerwoud en in de Empese & Tondense heide zijn grote delen op de schop gegaan, plas-/drassituaties gecreëerd, de voedselrijke bovenlaag verwijderd en sloten gedempt, om het kostbare Veluwse kwelwater vast te houden. Daar vinden we nog kleinoden van de Nederlandse flora zoals Spaanse ruiter, gevlekte-, riet- en mei orchis. Stukjes vochtige heide herstellen zich weer, zelfs parnassia, vetblad, moeraswespenorchis en draadgentiaan duiken op. Verheugend is ook dat het Lampenbroek, een relict van een paar hectaren blauwgrasland in dat giga verkavelde landschap gespaard is gebleven en gekoesterd wordt.

Een deel van het Veluwewater stroomt ook door verschillende landgoederen, waar het in parkachtig landschap gebruikt werd voor de aanleg van vijvers, zoals op het Leusveld en Voorstonden. Ook daar volop rijke historie, o.a. doorspekt met prachtige oude eiken- en beukenlanen. Soms oud en der dagen zat, dan treedt verval op en slaan de mooiste paddenstoelen hun slag. Als lid zijnde van de NMV kon Ruud het natuurlijk niet laten om in de serie ook aan paddenstoelen aandacht te schenken.

Zoals aan het blauwgroen trechtertje dat een kans krijgt in afgeplagde terreinen.

Uiteindelijk komt al dat water in de IJssel terecht, waar de afgelopen decennia ook al zoveel gebeurd is, bijvoorbeeld na de hoogwaterstanden in 1995/1996. Onder een 60 cm dikke kleilaag op de dijken ligt een rijk botanisch verleden, de laatste rustplaats van de veldsalie... Maar ook hier geldt: niet alles is er kommer en kwel. De rivier krijgt weer ruimte, rivierduinen kunnen hopelijk weer ontstaan met hun karakteristieke stroomdalflora van bijvoorbeeld knikkende distel, kruisdistel, liggende ereprijs, wilde reseda en zwarte toorts. We volgen

dat rivierwater vanaf de splitsing van de Rijn in het Pannerdens Kanaal tot aan Terwolde.

Bovengenoemd verhaal vormen de ingrediënten van een boeiende lezing over de natuur-en cultuurhistorische aspecten van een bijzonder stukje Nederland, waard om te behouden, opdat ook onze nazaten over 100 jaar nog eens kunnen genieten van een ontdekkingsreis tussen Veluwe en IJssel.

Kerstworkshop op 17 december

In november wordt er een beslissing genomen over de kerstworkshop. Als het doorgaat zal dat voor een kleiner aantal deelnemers zijn en leden van Groei en Bloei hebben voorrang. U hoort nog.

Nieuws uit mijn tuin

Nu wel elkaar zo weinig zien en spreken, beginnen we in de digitale nieuwsbrief de rubriek "nieuws uit mijn tuin". Daarin delen we bijzonderheden over onze tuin. Alle leden kunnen hiervoor foto's en verhaaltjes opsturen. Er bloeit iets heel mooi in uw tuin, stuur een foto! Er gebeurt iets bijzonders, laat het weten. U kunt uw bijdrage opsturen naar info@veluwezoom.groei.nl. Bijdragen kunnen eventueel worden ingekort door de redactie.

Zo blijven we toch een beetje op de hoogte van elkaars wederwaardigheden. Het bestuur bijt de spits af.

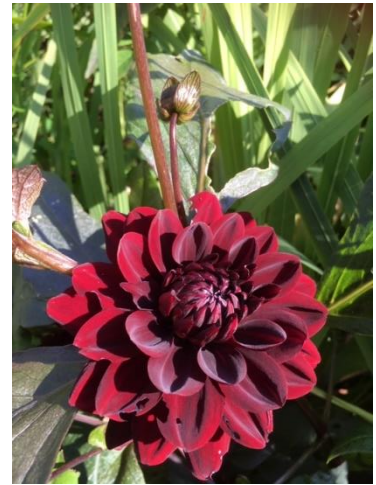
Koninginnenpage in de tuin van Tineke Mäkel

Wel of geen corona de natuur gaat haar gang. Alle geplande tuinbezoeken van de tuinclubs aan mijn tuin zijn dit jaar afgezegd, maar ik heb wel andere bezoekers gehad. Ik zag de koninginnenpage regelmatig rondvliegen. En.....ja hoor, wel acht rupsen van deze prachtige vlinder in de venkel. Die venkel ga ik dus vermeerderen. Genieten was het. Alle stadia van de vlinder heb ik deze zomer gezien, van rups tot pop en dan de prachtige vlinder. Kijkt u mee?

Het wonder van de dahlia's in de tuin van Carla Hupjé

In het najaar van 2017 kocht ik bij de Boschhoeve drie dahlia's. Ik zat me al helemaal te verkneuteren, want ik had natuurlijk echte leukerdjes uitgezocht. Maar in de eerste vreselijk hete zomer van 2018 was er maar één dahlia die het een beetje zielig deed. Ik ging er maar van uit dat de rest in de grond verdroogd was. Maar wat schetst mijn verbazing. Dit jaar, drie jaar later dus, zag ik ineens dahlia's opkomen op plaatsen waar ik helemaal geen knollen in de grond had gestopt. En ze hebben zowaar knopjes, ze bloeien nog niet, maar ze zijn duidelijk niet dood. Daar word ik nu helemaal vrolijk van. Waarschijnlijk hebben ze vorige jaren ook wel wat blad gemaakt, maar dat heb ik over het hoofd gezien. Dahlia Karma Choc die in 2018 al bloeide is nu een flinke plant en die kan ik vast splitsen voor de ruilbeurs. Ben benieuwd naar wat er nog gaat bloeien, het wachten is op Bishop of Auckland en Bishop of Landaff.

Ik heb overigens ook een dahlia die zo ontzettend lekker is dat de slakken hem helemaal hebben opgegeten. Hij heeft met moeite nog één bloem kunnen maken en daarna hebben de slakken hem helemaal soldaat gemaakt. Hoop dat ik de knol nog kan vinden, want er staat alleen nog maar een kaal sprietje.

Geert Huetink kweekte een enorme pompoen.

De foto houden we nog tegoe, want Geert is op vakantie.

Ali Bosveld is pas verhuisd

In de volgende nieuwsbrief vertelt zij over de plannen voor de tuin bij haar nieuwe huis. De plantjes staan tijdelijk in een moestuin in Spankeren, waar ze groeien als een tierelier.

Tenslotte

Het is nog een dikke nieuwsbrief geworden. Er zijn mensen die voor het eerst een digitale nieuwsbrief ontvangen. Wat vindt u dan deze manier van communiceren? We horen graag uw reactie op info@veluwezoom.groei.nl

We hopen u gauw weer eens te ontmoeten. Blijf gezond!

Bestuur Groei en Bloei Veluwezoom